

Hans Helighet Påven Benedikt XVI:s budskap för firandet av världsböndagen för fred

1 januari 2011

Religionsfrihet, vägen till fred

1. I början på det nya året, vill jag till alla framföra välgångsönskningar om sinnesro och välgång, och i synnerhet om fred. Tyvärr, har det gångna året präglats av förföljelser, diskriminering, fruktansvärda våldshandlingar och religiös intolerans.

Jag tänker särskilt starkt på Irak, som fortsätter att vara en scen för våld och stridigheter på sin väg mot framtida stabilitet och försoning. Jag tänker på det lidande som den kristna gemenskapen nyligen gått igenom, och då speciellt på den vedervärdiga attacken på den syrisk-katolska katedralen i Bagdad, där två präster och mer än femtio troende dödades när de firade den Heliga Mässan den 31 oktober. Under de följande dagarna skedde ytterligare attacker, även på enskilda människors hem vilket spred rädsla och en önskan bland många inom den kristna gruppen att emigrera för att söka ett bättre liv någon annan stans. Jag försäkrar att jag står dem nära, något som hela kyrkan gör, en närhet som nyligen gavs konkret uttryck i den särskilda biskopssynoden om Mellanöstern. Synoden uppmuntrade de katolska grupperna i Irak och i hela Mellanöstern att leva i gemenskap och att fortsätta att visa ett modigt trosvittnesbörd i dessa länder.

Jag framför ett varmt tack till de regeringar som försöker lindra dessa våra bröders och systrars lidande, och jag ber om alla katolikers böner och stöd till sina trossyskon som är offer för våld och intolerans. I det här sammanhanget har jag ansett det särskilt lämpligt att dela några tankar om religionsfrihet som en väg till fred. Det är smärtsamt att veta att det i vissa delar av världen är omöjligt att fritt bekänna sin tro utan att riskera liv och personlig frihet. På andra platser ser vi mera subtila och sofistikerade former av fördomar och fientlighet mot troende och religiösa symboler. För närvarande är de kristna den religiösa grupp som lider mest under förföljelse på grund av sin tro. Många kristna upplever dagliga förolämpningar och lever ofta i rädsla på grund av deras sökande efter sanning, deras tro på Jesus Kristus och deras uppriktiga vädjan om respekt för religionsfrihet. Detta är oacceptabelt eftersom det är en skymf både av Gud och mänsklig värdighet; dessutom är det ett hot mot säkerhet och fred, och ett hinder för att uppnå en autentisk och fullödig mänsklig utveckling.¹

¹ Jfr Benedikt XVI, encyklikan *Caritas in Veritate*, 29, 55 – 57.

Religionsfrihet uttrycker det som är unikt i den mänskliga personen eftersom den tillåter oss att rikta vårt personliga och sociala liv till Gud, i vars ljus personens identitet, mening och bestämmelse fullt ut kan förstås. Att förneka eller godtyckligt begränsa denna frihet är att uppmana till en begränsad syn på den mänskliga personen; att förmörka religionens offentliga roll är att skapa ett orättfärdigt samhälle, eftersom det misslyckas med att beakta den mänskliga personens sanna natur; det är att kväva tillkomsten av en äkta och varaktig fred för hela den mänskliga familjen.

Därför ber jag alla män och kvinnor av god vilja att de återigen engagerar sig i att bygga en värld där alla är fria att bekänna sin religion eller tro, och att uttrycka sin kärlek till Gud med hela sitt hjärta, med hela sin själ och med hela sitt förstånd (jfr Matt 22:37). Det är denna övertygelse som inspirerar och styr detta *Budskap för den XLIV Världsböndagen för fred*, och som ägnats temat: *Religionsfrihet, Vägen till Fred*.

En helig rätt till liv och till ett andligt liv

2. *Rätten till religionsfrihet är rotad i själva den mänskliga personens värdighet,*² vars transcendent natur varken får nonchaleras eller förbises. Gud skapade mannen och kvinnan till sin egen avbild och likhet (cf Gen 1:27). Därför är varje person utrustad med en helig rätt till ett fullödigt liv, också ur andlig synvinkel. Om man inte erkänner människans andliga väsen, utan öppenhet för det transcendent, drar sig människan tillbaka inom sig själv och misslyckas med att hitta svar på hjärtats djupaste frågor om livets mening och att tillägna sig bestående etiska värden och principer, och hon misslyckas också med att erfara en äkta frihet och att bygga ett rättfärdigt samhälle.³

I harmoni med vår erfarenhet, uppenbarar den Heliga Skrift människans oerhörda värde: ”När jag ser din himmel, som dina fingrar format, månen och stjärnorna du fäste där, vad är då en människa att du tänker på henne, en dödlig att du tar dig an honom? Du gjorde honom nästan till en gud, med ära och härlighet krönte du honom. Du lät honom härska över dina verk, allt lade du under hans fötter” (Ps 8:3-6).

När vi betraktar den mänskliga naturens storslagenhet upplever vi samma förundran som psalmisten. Vår natur är att vara öppna för Mysteriet, vi har förmågan att ställa djupa frågor om oss själva och universums ursprung, förmågan att genljuda Guds oändliga kärlek, alltings början och slut, varje människas och alla människors upphov.⁴ Den mänskliga personens transcendent värdighet är ett grundläggande värde i den judisk-kristna traditionen, men tack vare vårt förstånd kan den erkännas av alla. Denna värdighet, uppfattad som en förmåga att gå utöver vår egen materiella begränsning och att söka sanningen, måste erkännas som något universellt, som är

² Jfr, Andra Vatikanconciliet, Deklarationen om Religionsfrihet, *Dignitatis Humanae*, 2.

³ Jfr Benedikt XVI, encyklikan *Caritas in Veritate*, 78.

⁴ Jfr Andra Vatikanconciliet, Deklarationen om de icke-kristna religionerna, *Nostra Aetate*, 1.

oumbärligt i ett samhällsbygge inriktat på mänskligt förverkligande. Respekt för den mänskliga värdighetens grundläggande element, som rätten till liv och rätten till religionsfrihet, är ett villkor för att de sociala och rättsliga normerna ska äga moralisk legitimitet.

Religionsfrihet och ömsesidig respekt

3. *Religionsfriheten är den moraliska frihetens ursprung.* Öppenhet för sanning och fulländad godhet, öppenhet för Gud, är rotat i den mänskliga naturen; detta skänker en fullständig värdighet till varje individ och är garantin för en ömsesidig respekt mellan människorna. Religionsfriheten ska alltså förstås, inte bara som immunitet mot tvång, utan snarare mer principiellt som en förmåga att göra våra val i förhållande till sanningen.

Frihet och respekt går inte att skilja åt; faktiskt är det så att när ”enskilda människor och sociala grupper utövar sina rättigheter är de förpliktade till hänsyn till såväl andras rättigheter, som sina egna plikter mot andra och till allas gemensamma bästa”.⁵

En frihet som är fientlig mot eller likgiltig inför Gud blir självförnekande och garanterar inte full respekt för andra. En vilja som anser sig själv fundamentalt oförmögen att söka sanning och godhet har inga objektiva skäl eller motiv för sitt handlande annat än flytande och tillfälliga intressen som pålagts den utifrån; den äger inte någon identitet som skyddar och mognar genom fria och medvetna beslut. Följaktligen, kan den inte kräva respekt från andra ”viljor”, som själva är avskilda från sitt eget djupaste väsen och därför kan påtvinga andra ”skäl”, eller för den delen, inga ”skäl” alls. Illusionen att en moralisk relativism tillhandahåller nyckeln till fredlig samexistens är faktiskt ursprunget till splittring och till förnekandet av mänsklig värdighet. Således ser vi behovet av att erkänna en tvåfaldig dimension av den mänskliga personens enhet: en *religiös* dimension och en *social* dimension. I detta avseende, ”är det ofattbart att troende människor skulle behöva förtränga en del av sig själva – sin tro – för att vara aktiva samhällsmedborgare. Det ska aldrig behöva vara nödvändigt att förneka Gud för att kunna åtnjuta sina rättigheter”.⁶

Familjen, frihetens och fredens skola

4. Om religionsfrihet är vägen till fred, är *religionsundervisning* den främsta vägen som kan leda nya generationer att se andra som sina bröder och systrar, med vilka de är kallade att leva och arbeta tillsammans så att alla kan uppleva att de är levande lemmar i en mänsklig familj, från vilken inte någon ska uteslutas.

⁵ Id., Deklarationen om religionsfrihet, *Dignitatis Humanae*, 7.

⁶ Benedikt XVI, Tal till Förenta Nationernas Generalförsamling (18 april 2008): AAS 100 (2008), 337.

Familjen, grundad på äktenskapet, och som uttryck för den nära föreningen och komplementariteten mellan man och kvinna, är i det här sammanhanget barnens första skola när det gäller social, kulturell, moralisk och andlig utveckling och mognad. De ska alltid kunna se på sina föräldrar som de första vittnena till ett liv inriktat på att söka sanningen och Guds kärlek. Föräldrarna måste alltid vara fria att ansvarsfullt och utan tvång, förmedla sitt trosarv, sina värderingar och sin kultur till sina barn. Familjen, som det mänskliga samhällets grundläggande cell, utgör basen för att tränas i harmoniska relationer på alla nivåer av samexistens, mänsklig, nationell och internationell. Visheten antyder att detta är vägen att bygga en stark och medmänsklig social struktur, där unga människor kan förberedas för att ta eget ansvar i livet, i ett fritt samhälle, och i en anda av samförstånd och fred.

Ett gemensamt arv

5. Man kan säga att *religionsfrihet åtnjuter en särskild status bland de grundläggande fri- och rättigheterna som är rotade i den mänskliga personens värdighet*. När religionsfrihet erkänns respekteras den mänskliga personens värdighet i grunden, och folkens *ethos* och institutioner förstärks. Å andra sidan, när religionsfriheten förnekas, och när man försöker hindra människor från att bekänna och i sina liv utöva sin religion eller tro, då kränks mänsklig värdighet, vilket får till följd att rättvisa och fred hotas vilka är grundade i den rätta sociala ordningen förankrad i ljuset av den Högsta Sanningen och Högsta Godheten.

I den här betydelsen är religionsfriheten också något som en sund politisk och juridisk kultur åstadkommer. Det är något grundläggande gott: varje person, individuellt eller i gemenskap med andra, måste fritt få utöva rätten att bekänna och visa sin egen religion och tro, såväl offentligt som privat, och både när det gäller undervisning, utövning, skriftutgivning, gudstjänstfirande och rituell efterlevnad. Det ska inte finnas några hinder om en man eller kvinna önskar tillhöra någon annan religion eller att inte bekänna någon alls. I det här sammanhanget är internationell rätt en modell och viktig referenspunkt för staterna, då den inte tillåter någon inskränkning av religionsfriheten, så länge som rättfärdiga krav på offentlig ordning respekteras.⁷ Den internationella ordningen erkänner alltså att rättigheter av en religiös natur har samma status som rätten till liv och personlig frihet, som bevis på att de tillhör själva kärnan av de mänskliga rättigheterna, de universella och naturliga rättigheterna som ingen mänsklig lagstiftning någonsin kan förneka.

Religionsfriheten är inte de troendes exklusiva arv, utan tillhör hela mänskligheten. Det är ett grundläggande element i en konstitutionell stat; den kan inte förnekas utan

⁷ Jfr Andra Vatikanconciliet, Deklarationen om Religionsfrihet, *Dignitatis Humanae*, 2.

att man samtidigt inkräktar på alla fri- och rättigheter, eftersom religionsfriheten är deras syntes och hörnsten. Den är ”lackmustestet på om man respekterar alla andra mänskliga rättigheter”.⁸ Samtidigt som den gynnar utövandet av våra mest specifika mänskliga förmågor, skapar den de nödvändiga förutsättningarna att uppnå en fullödig utveckling som rör hela den mänskliga personen.⁹

Religionens offentliga karaktär

6. *Religionsfriheten, liksom varje annan frihet, utgår från den personliga sfären och uppnås i relation med andra. Frihet utan relationer är inte en full frihet.*

Religionsfriheten begränsas inte till enbart en individuell dimension, utan uppnås inom vår gemenskap och i samhället, i överensstämmelse med den mänskliga personens relationella vara och med religionens offentliga natur.

Relationer är ett avgörande element i religionsfriheten, som driver de troendes gemenskap att utöva solidaritet för det gemensamma bästa. I den här kommittära dimensionen förblir varje person unik samtidigt som hon finner fullbordan och förverkligande.

De religiösa gemenskapernas bidrag till samhället är obestridbara. Åtskilliga karitativa och kulturella institutioner vittnar om den konstruktiva roll som de troende spelar i samhällslivet. Än viktigare är religionens etiska bidrag på det politiska området. Religionen ska inte marginaliseras eller förbjudas, utan uppfattas som ett verkningsfullt bidrag till att främja det gemensamma bästa. I det här sammanhanget ska också nämnas kulturens religiösa dimension, som byggts under århundraden tack vare religionens sociala och i synnerhet etiska bidrag. Den här dimensionen är inte på något sätt diskriminerande mot de som inte delar de religiösa trosföreställningarna, utan förstärker istället social sammanhållning, integration och solidaritet.

Religionsfrihet, en frihetens och civilisationens kraft: faror för missbruk

7. Att i religionsfrihetens namn dölja dolda intressen, som att omstörta den etablerade ordningen, eller genom att alla resurser går till eller makten tas av en enda grupp, kan orsaka enorm skada i samhället. Fanatism, fundamentalism och sedvänjor som går emot mänsklig värdighet kan aldrig rättfärdigas, än mindre i religionens namn. Bekännandet av en religion får inte missbrukas eller åläggas någon av tvång. Stater och olika mänskliga gemenskaper får aldrig glömma att *religionsfrihet är ett villkor för att söka sanningen, och sanningen påtvingar inte sig själv med våld utan ”endast*

⁸ Johannes Paulus II, Tal till deltagarna i OSCE (10 oktober 2003), 1: AAS 96 (2004), 111.

⁹ Jfr Benedikt XVI, encykliken *Caritas in Veritate*, 11.

genom sin egen kraft".¹⁰ I den här betydelsen är religionen en positiv drivkraft i det civila och politiska samhällsbygget.

Hur kan någon förneka de bidrag som världens stora religioner har givit till den mänskliga civilisationens utveckling? Det uppriktiga sökandet av Gud har lett till större respekt för mänsklig värdighet. Kristna gemenskaper har med sitt arv av värden och principer bidragit till att både individer och folk blivit medvetna om sin identitet och sin värdighet, till att inrätta demokratiska institutioner och till erkännandet av mänskliga rättigheter och deras motsvarande förpliktelser.

Även idag, i ett alltmer globaliserat samhälle, är de kristna kallade att, inte bara genom ett ansvarsfullt engagemang i det civila, ekonomiska och politiska livet, utan också genom att vittna om kärlek och tro, erbjuda ett värdefullt bidrag till det mödosamma och stimulerande arbetet att uppnå rättvisa, fullödlig mänsklig utveckling och de mänskliga tingens rätta ordning. Att utesluta religionen från det offentliga livet berövar det senare från en öppenhet mot det transcendenta. Utan denna grundläggande erfarenhet blir det svårt att leda samhällen till universella etiska principer och att på nationell och internationell nivå instifta en rättslig ordning som helt och fullt erkänner och respekterar de fundamentala fri- och rättigheterna som dessa är framlagda i den *Allmänna Förklaringen av de Mänskliga Rättigheterna* från 1948, vilka sorgligt nog fortfarande ignoreras eller motsägs.

En fråga om rättvisa och hänsyn: fundamentalism och fientlighet mot troende komprometterar det positiva i sekulära stater

8. Med samma beslutsamhet som vi fördömer varje form av fanatism och religiös fundamentalism måste vi också motarbeta varje form av fientlighet mot religionen som begränsar de troendes offentliga roll i det civila och politiska livet.

Det måste stå klart *att religiös fundamentalism och sekularism är likartade såtillvida att båda är uttryck för ett extremt förkastande av en legitim pluralism och det sekulära som princip*. Båda gör en begränsad och partiell syn på den mänskliga personen till något absolut, och gynnar i det ena fallet former för religiös integritet och, i det andra fallet rationalism. *Ett samhälle som på ett våldsamt sätt skulle påtvinga, eller tvärtom, skulle förkasta en religion, är inte bara orättfärdigt för enskilda människor och för Gud, utan också orättfärdigt för sig självt. Gud har skänkt mänskligheten en kärleksplan som, genom att den engagerar personen på både ett naturligt och andligt sätt, påkallar ett fritt och ansvarsfullt svar som i sin tur engagerar hela personen individuellt liksom i gemenskap*. Även samhället som sådant, som ett uttryck för personen och för hans eller hennes konstitutiva dimensioner, måste fungera och

¹⁰ Jfr Andra Vatikanconciliet, Deklaration om Religionsfrihet, *Dignitatis Humanae*, 1.

organisera sig självt på ett sätt som gynnar öppenhet för det transcendenta. På grund av just detta, kan ett samhälles lagar och institutioner inte utarbetas på ett sådant sätt att de inte vidkänner eller till och med avskiljer sig från medborgarnas religiösa dimension. Genom det demokratiska agerandet hos medborgare som är medvetna om sin höga kallelse måste dessa lagar och institutioner på ett lämpligt sätt avspegla personens sanna natur och stödja hennes religiösa dimension. Eftersom den religiösa dimensionen inte har sitt upphov i staten kan den heller inte manipuleras av staten, utan måste snarare erkännas och respekteras av den.

Närhelst ett rättssystem, vare sig på nationell eller internationell nivå, medger eller tolererar religiös eller antireligiös fanatism, misslyckas det med sin uppgift att skydda och främja rättvisa och allas rättigheter. Dessa frågor kan inte lämnas åt lagstiftarens gottfinnande eller till majoriteten, eftersom, liksom Cicero en gång påpekade, rättvisan är någonting mer än bara en akt som stiftar och tillämpar lagen. Den medför *ett erkännande av varje persons värdighet*¹¹ som, såvida inte religionsfriheten garanteras och efterlevs, slutar med att kringskäras och kränkas. Personens värdighet riskerar då också att bli offer för avguderi, offer för något relativt vilket så blir till något absolut. Allt detta utsätter samhället för risken av politisk och ideologisk totalitarism som framhäver den offentliga makten samtidigt som den nedvärderar och begränsar samvetsfriheten, tänkandet och religionen som möjliga konkurrenter.

Dialog mellan civila och religiösa institutioner

9. Arvet av principer och värden uttryckt i form av en äkta religiositet är en berikande källa för folken och deras *ethos*. Dessa talar direkt till mäns och kvinnors samveten och sinnen, de påkallar behovet av moralisk omvändelse, och de uppmuntrar utövandet av dygd och ett kärleksfullt närmande till andra, som bröder och systrar, som lemmar i hela den mänskliga familjen.¹²

Med all respekt för det positiva med den sekulära statens institutioner måste religionens offentliga karaktär alltid erkännas. En hälsosam dialog mellan civila och religiösa institutioner är grundläggande för den mänskliga personens fullödiga utveckling och för en social harmoni.

Att leva i kärlek och sanning

10. I en globaliserad värld som alltmer präglas av multietniska och mångreligiösa samhällen kan de stora religionerna tjäna som en viktig faktor för den mänskliga

¹¹ Jfr Cicero, *De Inventione*, II, 160.

¹² Jfr Benedikt XVI, Tal till representanter för andra religioner i Storbritannien (17 september 2010): *L'Osservatore Romano* (18 september 2010), p. 12.

familjens enhet och fred. Utifrån sina religiösa övertygelser och sin förnuftsmässiga strävan efter det gemensamma bästa, är religionernas anhängare kallade till ett ansvarsfullt engagemang i ett sammanhang präglad av religionsfrihet. Bland de religiösa kulturernas mångfald finns ett behov av att värdesätta de element som fostrar en civil samexistens, och att förkasta allt som står i motsats till mäns och kvinnors värdighet.

Den internationella gemenskapen erbjuder religionerna och deras framställning av vad som utgör ett ”gott liv” ett offentligt rum som en hjälp att skapa samförstånd när det gäller sanning och godhet och en moralisk konsensus; båda är grundläggande för en rättvis och fredlig samexistens. Tack vare sin ställning, sitt inflytande och sin auktoritet inom sina respektive gemenskaper är de stora religionernas ledare de första att kallas till ömsesidig respekt och dialog.

Å sin sida, sporras de kristna genom sin tro på Gud, vår Herre Jesu Kristi Fader, att leva som bröder och systrar som möter varandra i Kyrkan och som arbetar tillsammans med att bygga en värld där varken individer eller folk skall drabbas av ”något ont eller vrångt, ty kunskap om Herren skall uppfylla landet, liksom havet är fyllt av vatten” (Jes 11:9).

Dialog som en delad strävan

11. För Kyrkans del innebär dialogen mellan företrädare av olika religioner ett viktigt verktyg att samarbeta med alla religiösa gemenskaper för det allmänna bästa. Kyrkan förkastar ingenting av det som är sant och heligt i de olika religionerna. ”Hon har en uppriktig aktning för deras sätt att leva och handla, deras anvisningar och läror, som – även om de i mycket avviker från det hon själv fasthåller och framlägger – likväl inte så sällan återger en stråle av den Sanning som upplyser alla människor”.¹³

Det handlar inte om att slå in på relativismens eller den religiösa synkretismens väg. Kyrkan förkunnar dock ”och måste oupphörligt förkunna Kristus, som är ’vägen, sanningen och livet’ (Joh 14:6); i Kristus finner människorna det religiösa livets fullhet och i honom har Gud försonat allt med sig”.¹⁴ Detta utesluter ändå inte dialog och en gemensam strävan efter sanning på livets olika områden, som den Helige Thomas av Aquino skulle säga, ”varje sanning, vem som än yttrar den, kommer av den Helige Ande”.¹⁵

År 2011 markerar att det är tjugofem år sedan Johannes Paulus II kallade till en *Världsböndag för Fred* i Assisi 1986. Vid det tillfället betygade ledarna från de stora

¹³ Jfr Andra Vatikanconciliet, Deklarationen om de icke-kristna religionerna, *Nostra Aetate*, 2.

¹⁴ Ibid.

¹⁵ *Super Evangelium Joannis*, 1, 3.

världsreligionerna att religionen är en faktor för enighet och fred, och inte för splittring och konflikter. Minnet av den erfarenheten ger skäl att hoppas på en framtid där alla troende ska se sig själva som, och också verkligen vara, aktörer för rättvisa och fred.

Moralisk sanning i politik och diplomati

12. Politik och diplomati bör räkna med det moraliska och andliga arv som de stora världsreligionerna erbjuder i syfte att erkänna och bekräfta universella sanningar, principer och värden som inte kan förnekas utan att samtidigt förneka den mänskliga personens värdighet. Men vad betyder det rent praktiskt att främja moralisk sanning inom politik och diplomati? Det betyder att handla ansvarsfullt på basen av en objektiv och fullödig kunskap om fakta; det betyder att dekonstruera politiska ideologier som går ut på att ersätta sanning och mänsklig värdighet i syfte att främja falska värden under förevändning av fred, utveckling och mänskliga rättigheter; det betyder att uppamma ett orubbligt engagemang att basera den positiva lagstiftningen på naturrättens principer.¹⁶ Allt detta är nödvändigt och förenligt med respekten för den mänskliga personens värdighet och värde som *Förenta Nationernas Stadga* från 1945 värnar om. Denna stadga framlägger universella värden och moraliska principer som en referenspunkt för normer, institutioner och system som styr samexistensen på såväl den nationella som internationella nivån.

Bortom hat och fördomar

13. Trots historiens läxa och ansträngningar av stater, internationella och regionala organisationer, icke-statliga organisationer och av många män och kvinnor av god vilja som dagligen arbetar för att skydda de grundläggande fri- och rättigheterna, så är vi i dagens värld vittnen till förföljelse, diskriminering, våldshandlingar och intolerans på grund av religiös tillhörighet. Särskilt i Asien och Afrika är medlemmar av religiösa minoriteter de främsta offren. De hindras att fritt bekänna eller att byta sin religion och de skräms och kränks i sina grundläggande fri- och rättigheter, och förlorar till och med sin personliga frihet och ibland även sina liv.

Det förekommer också, som jag redan nämnt, mer sofistikerade former av fientlighet mot religionen, som i västvärlden ibland uttrycks genom att förneka historien och förkasta religiösa symboler som återspeglar identiteten och kulturen hos majoriteten av medborgarna. Denna form av fientlighet ger också upphov till hat och fördomar och är oförenlig med en tydlig och balanserad pluralism och sekulära institutioner. För

¹⁶ Jft Benedikt XVI, Tal till civila myndigheter och den diplomatiska kåren på Cypern (4 juni 2010): *L'Osservatore Romano* (6 juni 2010), p. 8; Internationella Teologikommissionen, *The Search for Universal Ethics: A New Look at Natural Law*, Vatican City, 2009.

att inte tala om det faktum att kommande generationer riskerar att förlora kontakt med ett ovärderligt andligt arv i sina olika länder.

Religionen försvaras genom att försvara de religiösa gemenskapernas fri- och rättigheter. De stora världsreligionernas ledare och nationernas ledare bör därför förnya sitt engagemang att främja och skydda religionsfriheten, och i synnerhet att försvara religiösa minoriteter; dessa utgör inte något hot mot majoritetens identitet, utan snarare erbjuder de tillfälle till dialog och ett ömsesidigt kulturellt berikande. Att försvara dem är den idealiska vägen att befästa en anda av god vilja, öppenhet och ömsesidighet som kan säkerställa skyddet av de grundläggande fri- och rättigheterna inom alla områden och regioner i världen.

Religionsfriheten i världen

14. Till sist önskar jag säga något till de kristna gemenskaperna som lider under förföljelse, diskriminering, våld och intolerans, särskilt i Asien, Afrika och Mellanöstern, och då speciellt i det Heliga Landet, Guds utvalda och välsignade plats. Jag försäkrar dem än en gång om min faderliga omsorg och bön, och jag ber alla som har auktoritet att agera, att omedelbart göra slut på varje orättvisa mot de kristna som lever i dessa områden. Trots alla svårigheter, må Kristi efterföljare inte förlora modet, *för att vittna om Evangeliet är, och kommer alltid att vara, ett tecken som väcker strid.*

Låt oss ta till oss Herren Jesu ord: ”Saliga de som sörjer, de skall bli tröstade... Saliga de som hungrar och törstar efter rättfärdigheten, de skall bli mättade... Saliga är ni när man skymfar och förföljer er och på allt sätt förtalar er för min skull. Gläd er och jubla, er lön blir stor i himlen” (Matt 5:4-12). Låt oss sedan förnya ”löftet vi ger att förlåta när vi åkallar Guds förlåtelse i *Fader Vår*. Vi sätter själva villkoren för och vidden av den barmhärtighet vi ber om när vi säger: ’Och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro’ (Matt 6:12)”.¹⁷ Våld besegras inte med våld. Må våra klagorop alltid åtföljas av tro, hopp och att vi vittnar om Guds kärlek. Jag uttrycker också mitt hopp om att det ska bli ett slut på fiendskap och fördomar mot kristna i väst, särskilt i Europa, för att de vill bygga sina liv på Evangeliets värderingar och principer. Må Europa snarare försonas med sina kristna rötter, vilket är nödvändigt för att förstå dess historiska roll i det förflutna, liksom i nuet och framtiden; på det viset och genom att odla en uppriktig dialog med alla folk kommer Europa att uppleva rättvisa, endräkt och fred.

¹⁷ Paulus VI, *Budskapet för firandet av världsböndagen för fred 1976: AAS 67 (1975), 671.*

Religionsfrihet, vägen till fred

15. Världen behöver Gud. Den behöver universella, gemensamma etiska och andliga värden, och religionen kan erbjuda ett ovärderligt bidrag att uppnå detta samt att bygga en rättvis och fredlig social ordning på såväl nationell som internationell nivå.

Fred är en gåva från Gud och samtidigt en uppgift som aldrig helt fullbordas. Ett samhälle som är försonat med Gud står närmare freden, som inte bara är frånvaro av krig eller resultat av militärt och ekonomiskt herravälde, än mindre bedrägliga knep och skicklig manipulering. Fred är snarare ett resultat av en reningsprocess och en kulturell, moralisk och andlig höjning, som inbegriper varje individ och alla folk, en process där mänsklig värdighet respekteras helt och hållet. Jag inbjuder alla som önskar vara fredsstiftare, särskilt de unga, att beakta rösten i sina hjärtan och så hitta fram till en fast referenspunkt i Gud för att uppnå äkta frihet, den outsinliga kraften som kan ge världen en ny inriktning och anda, och så komma över misstagen i det förflutna. Med påven Paulus VI:s ord, till vars vishet och framsynthet vi är skyldiga instiftandet av Världsböndagen för Fred: ”Det är framför allt nödvändigt att åstadkomma fred med andra vapen än med de som dödar och utrotar människan. Vad som framför allt behövs är moraliska vapen, de som kan ge styrka och status åt internationell lag, vapnet framför andra, att respektera överenskommelser”.¹⁸ Religionsfriheten är ett äkta fredsvapen med en *historisk och profetisk uppgift*. Fred leder människans djupaste kvaliteter och förmågor till deras fulla förverkligande, kvaliteter som kan förändra världen och göra den bättre. Detta skänker hopp om en framtid i rättvisa och fred, trots nuvarande allvarliga orättvisor och en materiell och moralisk fattigdom. Må alla män och kvinnor, alla samhällen på alla nivåer och överallt i världen, snart få uppleva *religionsfrihet, vägen till fred!*

Översättning: Sr Madeleine Fredell OP, generalsekreterare, Justitia et Pax

¹⁸ Ibid., p. 668.